

Rijksweg 4
6271 AE Gulpen

Nieuwe Waalreseweg 189
5552 EJ Valkenswaard

043 - 32 33 511
info@klement2.com
www.klement2.com

Notitie Fons van der Heijdenstraat 43

Valkenswaard, 19 oktober 2021

NL62 ABNA 0537 2583 88
KvK 61719765
BTW NL8544.60.500.B.01
BIC: ABNANL2A

Algemene gegevens

Fons van der Heijdenstraat 43

Monumentnummer: geen monumentenstatus

Adres: Fons van der Heijdenstraat 43, 5534 AT Netersel

Inleiding

Deze notitie is een beschrijving van de Fons van der Heijdenstraat 43 in Netersel. Deze langgevelboerderij heeft geen monumentenstatus maar vertoont wel karakteristieken, door deze notitie worden beknopt de cultuurhistorische waarden in kaart gebracht en beschreven.

Het onderzoek beperkt zich tot de inventarisatie en bestudering van het exterieur van het object. De notitie beperkt zich tot een beknopte cultuurhistorische waardering van het exterieur van het object. Daarmee onderscheidt dit rapport zich met de uitvoerigheid van bouwhistorische verkenning en rapportage waarin ook het interieur bestudeerd wordt.

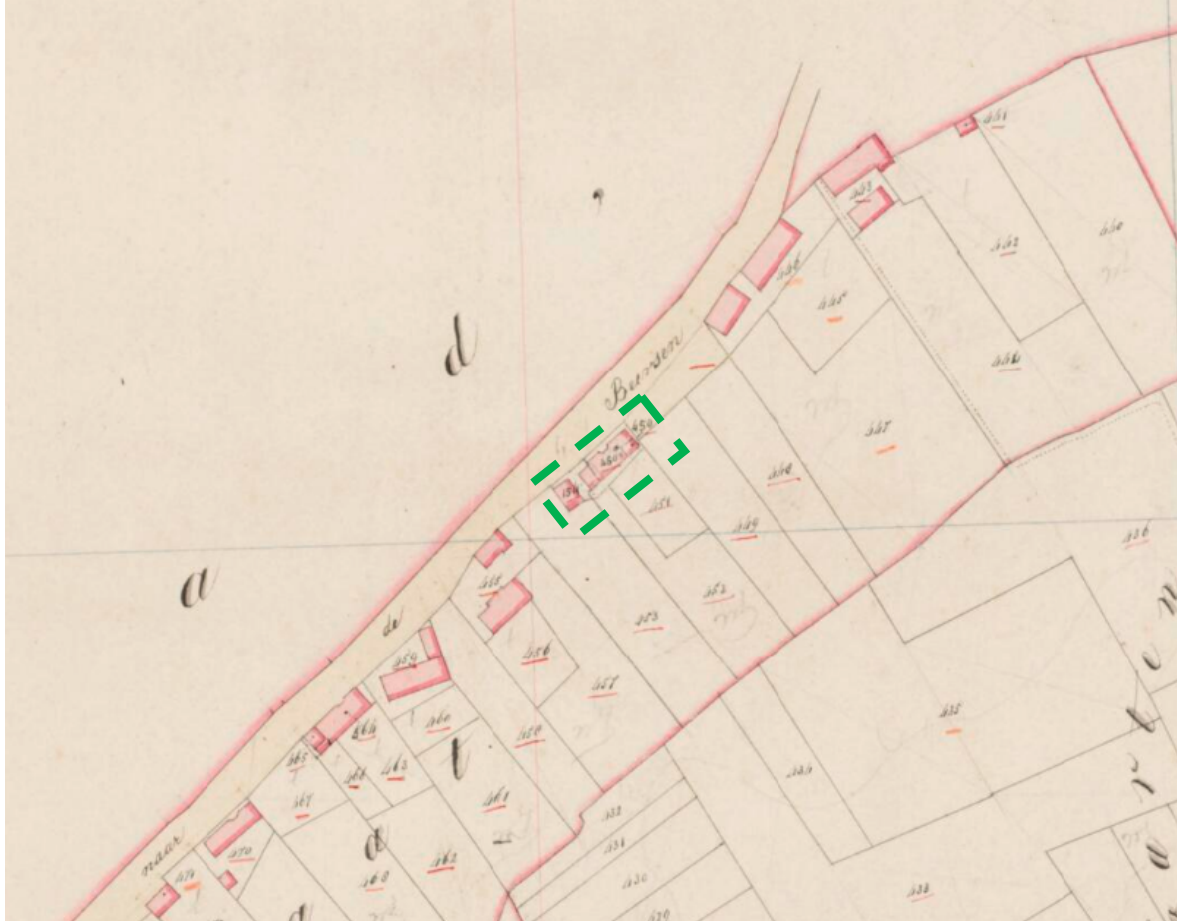
Algemeen

Het pand aan de Fons van der Heijdenstraat 43 te Netersel, is een langgevelboerderij die onderdeel is van het hallehuisgroep. Een hallehuis bestaat uit een rechthoekig gebouw met voorin is het woongedeelte en achter bevindt zich het bedrijfs gedeelte met daarin de stallen en de opslag. De woon- en bedrijfsruimte is gescheiden door een brandmuur.

Vanuit deze basisvorm zijn vele streekgebonden varianten ontstaan. In Brabant werden de gebruiksruidtes niet meer naast, maar achter elkaar gebouwd zodat er langgerekte panden ontstonden. Deze boerderijen worden langgevelboerderij genoemd. Tot 1940 zijn deze tot stand gekomen, zo ook aan de Fons van der Heijdenstraat 43 in Netersel. Na 1945 in de wederopbouwperiode en schaalvergroting is deze boerderij type buiten beeld geraakt.

Omschrijving context:

De Fons van der Heijdenstraat is doorgaande weg naar Netersel parallel aan de beek de Grote Beerze. Circa 900m vanaf Netersel bestaat de straat uit lintbebouwing met verschillende langgevel boerderijen. Op de kadastrale minuutkaart uit 1811-1832 is deze bebouwing al zichtbaar. Ook op nummer 43 is al sprake van bebouwing. Aangenomen wordt is dat de boerderij in 1930 geheel overnieuw is opgetrokken. In de directe context zijn meerdere typen boerderijen van begin 20ste eeuw gebouwd in dezelfde typologie als langgevelboerderij.

Kadastrale minuutkaart uit 1821-1831, in het groen aanduiding van de huidige locatie (Fons van der Heijdenstraat 43). In deze periode was er al sprake van bebouwing. (Bron beeldbank RCE)

Omschrijving Fons van der Heijdenstraat 43:

De boerderij heeft geen rijks of gemeentelijk beschermde status maar wordt wel aangemerkt als "overige historische bouwkunst". De boerderij is gebouwd in omstreeks 1930 in ambachtelijke-traditionele stijl als gemend bedrijf. De éénlaagse boerderij heeft een zadeldak tussen twee puntgevels, gedekt met rode tuile du Nord pannen. Onder het dak is het woonhuis, stallen en schuur gezamenlijk ondergebracht. Het pand is naast traditionele vorm ook opgebouwd uit traditioneel metselwerk met aan de straatzijde uitgevoerd in kruisverband en aan de tuinzijde in lopend verband. De rollaag van de schuur en stallen zijn in segment rollaag uitgevoerd bij het woonhuis (halfsteens) strak, voor de rest vallen de twee muurdammen die uitsteken bij het woongedeelte op. Door deze sobere vormgeving wordt er duidelijk onderscheid gemaakt tussen het woon- en bedrijfs gedeelte. De gecementeerde plint loopt wel over de hele lengte van de boerderij door.

Het woonhuis is opgebouwd uit drie traveeën met in het midden de voordeur en aan beide zijden ramen. De houten ramen zijn voorzien van T-vensters (stolp) met een zesruitsroedenverdeling en luiken. Boven de deur bevindt zich een dakkapel. De stal is opgebouwd uit vijf traveeën met net als de woning een deur in het midden en aan beide zijden twee ramen. Het achterste gedeelte de schuur is opgebouwd uit een grote, naar buiten draaiende, poort tot aan de goot en twee ramen. Het bedrijfs gedeelte heeft houten stalramen met vierruitsverdeling met het bovenste gedeelte met kiepstand.

Het erf is net als de boerderij sober vormgegeven met twee opritten, groenstrook met heg.

Foto vanaf de straatzijde, hier is goed de langegevelboerderij indeling van woonhuis, stallen en schuur goed zichtbaar.

Foto van de kopgevel van het woonhuis.

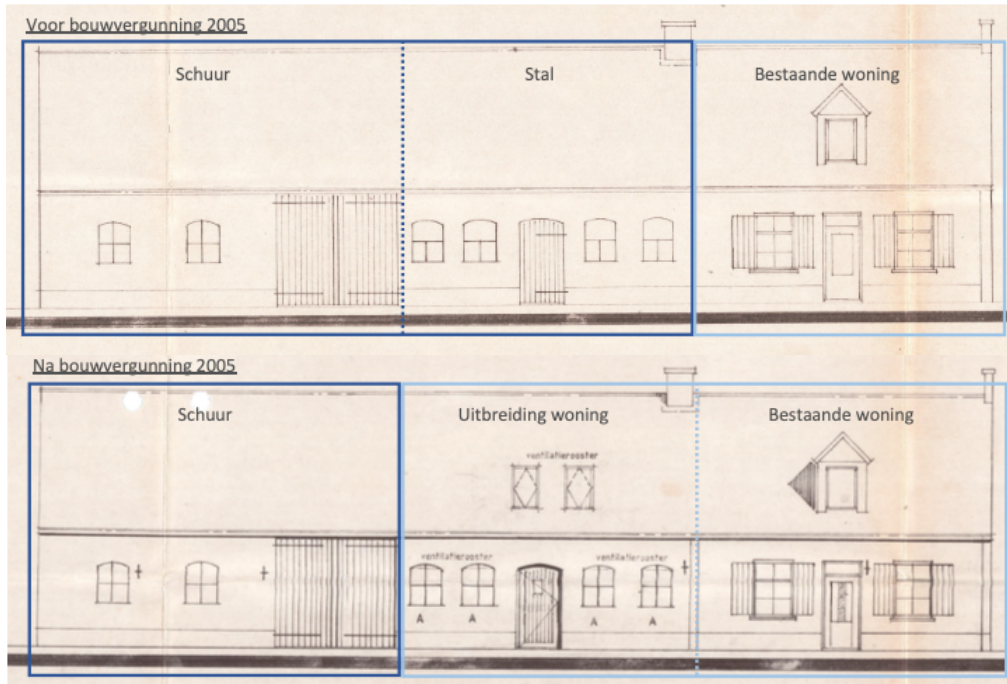
Foto van de blinde kopgevel van de schuur.

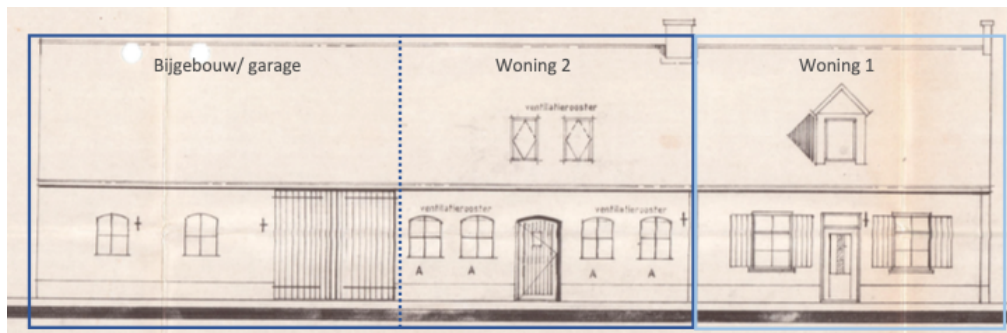
Foto van de gevel vanaf de tuinzijde.

De nieuwe ontwikkeling

De boerderij wordt gesplitst. De werkzaamheden vinden binnen de bestaande bebouwing plaats. Het betreft het dichtzetten van een deuropening op de begane grond en op de verdieping en het toevoegen van een trap naar de eerste verdieping.

Voorgevel boerderij van voor en na vergunning 2005

Voorgevel boerderij met de nieuwe ontwikkeling

Waardering

De langgevelboerderij is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorisch belang als voorbeeld van de sociaal-economische ontwikkeling van de landbouw in het gebied. Omdat het over een relatief late boerderij gaat is de bouwhistorische waarde gering, ook is de boerderij geen zeldzaam exemplaar.

Conclusie

De nieuwe ontwikkeling doet geen afbreuk aan de cultuurhistorische waarden, zo wordt er intern twee bestaande openingen dicht gezet en een trap gerealiseerd. Door deze minimale ingrepen blijft de structuur en gevelbeeld dat typisch is voor de langgevelboerderij behouden.

Opgesteld door ir. G. Leunissen (erfgoedadviseur Klement Rentmeesters)